

Hoofdstuk 1	1
Flitsen als een professional	
<i>Je bent niet de enige die foto's met flits haat</i>	
Zeven dingen die je graag had geweten...	2
... voordat je dit boek las	3
Nog twee van zulke dingen	4
Een laatste om het af te leren	5
De ingebouwde flitser: gebruik hem als wapen	6
De voordelen van een externe flitser	7
Haal de flitser van je camera en verzacht het licht	8
Gebruik de ingebouwde flitser als trigger	9
De flitser draadloos afvuren	10
Vertraag de sluitertijd voor meer achtergrond	11
Het licht van je flitser verzachten	12
Zachter licht door het te weerkaatsen	13
Licht van softboxkwaliteit uit je flitser	14
Synchronisatie met het achterste gordijn	15
Het geheim voor professioneel flitsen	16
Kleurfilters (en waarom je niet zonder kunt)	17
Een tweede flitser gebruiken	18
Portretten bij zonsondergang met flits	19
Flitsen in de handmatige modus	20
De voordelen van flitsen bij daglicht	21
Meer controle met een draagbare softbox	22
Pas het vermogen van de flitser aan	23
Het licht nog zachter maken	24
De 'onmiddellijk zwarte achtergrond'	25
Hoofdstuk 2	27
De waarheid over lenzen	
<i>Wanneer je welke lens gebruikt en waarom</i>	
Wanneer gebruik je een groothoeklens?	28
Wanneer gebruik je een visooglens?	29
Wanneer gebruik je supersnelle lenzen?	30
Wanneer gebruik je een alles-in-eenzoomlens?	31
Kom nog dichterbij met een teleconverter	32
Lenzen met ingebouwde beeldstabilisatie	33
Het idee achter zonnekappen	34

Sommige lenzen hebben twee diafragma's (bijvoorbeeld f/3.5-5.6)	35
Wat je moet weten over lenscompressie	36
Fotografeer met het diafragma waarvoor je de lens hebt gekocht	37
Scherpstellen op oneindig	38
Wanneer gebruik je een macrolens?	39
Wat is de beste diafragma waarde voor macrofoto's?	40
Schakel de autofocusfunctie liever uit	41
Hoofdstuk 3	43
Professionele tips voor het maken van echt scherpe foto's	
<i>Als je foto's niet scherp zijn, is de rest niet belangrijk</i>	
Haarscherpe foto's maak je met een statief	44
Druk die knop niet in, gebruik een draadontspanner	45
Vermijd hoge ISO-waarden, ook bij weinig licht	46
Trek je ellebogen in voor scherpere foto's	47
Vibratiereductie (of IS) uitschakelen	48
Zoom in om de scherpte te controleren	49
Achteraf in Photoshop verscherpen	50
Je foto's verscherpen voor afdrukken	51
Hoofdstuk 4	53
Je studio als een professional gebruiken	
<i>Vanaf de grond opbouwen en daarna uitbreiden</i>	
Werken met studioflitsers	54
Wat je moet doen als je het vermogen van je flitser niet verder kunt verlagen	55
Je studioflitser draadloos afvuren	56
Felle studioflitsers verzachten	57
Het plaatsen van het belangrijkste licht	58
Een beetje schaduw	58
Meer schaduw	58
Volledig in de schaduw	58
Een haarlicht toevoegen	59
Een andere aanblik krijgen zonder het licht te verplaatsen	60
Nog zachter en gelijkmatiger licht	61
Achtergronden voor in de studio	62

Gebruik een opvouwbare achtergrond	63
Eén achtergrond, drie stijlen	64
Een superverzadigde achtergrond maken	65
Zilveren en witte reflectieschermen en hun posities	66
Honingraatrasters gebruiken	67
Je hebt echt een belichtingsmeter nodig	68
De juiste stand om mee te fotograferen	69
Hoe je de witbalans handmatig vastlegt	70
Eenvoudig silhouetten met een lichtrandje maken	71
Beweging in je portret met een ventilator	72
Het voordeel van tethered fotograferen	73
Stel de kleur in met een grijskaart	74
Belicht je model niet overal gelijk	75
Hoe je een stel of kleine groep belicht	76
Groot, mooi, omvattend licht	77
Spannende verlichting voor sporters	78
Hurley-verlichting voor portretten	79

Hoofdstuk 5 81

Portretten fotograferen als een professional

Tips voor de beste portretten

Wat je niet moet fotograferen met je 50mm-lens	82
Diafragma's voor portretten	83
Beperkte scherptediepte krijgen met studioflitsers	84
De hoogte van je camera en het onderwerp	85
Een betere manier om je model te regisseren	86
Te veel zichtbaar 'wit van de ogen' vermijden	87
Stel scherp op het oog, maak dan de compositie	88
Kinderen fotografeer je niet van bovenaf	89
Prachtfoto's van baby's	90
Werk in de schaduw bij buitenopnamen	91
Het licht in een groter gebied verzachten	92
Opnamen in direct zonlicht	93
Prachtige tegenlichtfoto's	94
Beter natuurlijk licht met een reflectiescherm	95
Direct, contrastrijk raamlicht	96
Zacht licht door het raam	97

Hoofdstuk 6

99

Bruiloften fotograferen als een professional*Alles voor professionele resultaten*

Maak een lijst van foto's die je wilt maken	100
Tips voor het fotograferen bij slecht licht, deel 1	101
Tips voor het fotograferen bij slecht licht, deel 2	102
Heb je echt een f/1.4-lens nodig?	103
Belicht de bruid van achteren	104
Zoek perfect bruidslucht	105
Waar moet je richten bij groepsfoto's?	106
Het kaderen van portretten	107
De hoogte van de camera bij portretten	108
Wijzig het standpunt	109
Details fotograferen	110
Details van dichtbij	111
Dansende mensen op de receptie	112
Flitsen tijdens de receptie	113
Groothoekopnamen voor een groots gevoel	114
Lensreflectie gebruiken	115

Hoofdstuk 7

117

Sportfoto's maken als een professional*Professionele resultaten bij je fotosessie*

Welke lens heb je nodig?	118
Voeg een teleconverter toe om echt dichtbij te komen	119
Hoe professionals scherpstellen bij sportfotografie	120
Fotografeer met open lens en korte sluitertijden	121
Met automatische ISO bevries je de actie	122
Verhoog binnen of 's avonds de ISO-waarde!	123
De continuumodus gebruiken	124
Een extra camera met afstandsbediening gebruiken	125
De twee populairste sportfoto's	126
Professionals kennen het spel en richten zich op de details	127
Pannen voor beweging	128
Wees niet bang om foto's bij te snijden	129

Hoofdstuk 8	131
Landschapsfoto's maken als een professional	
<i>Tips voor adembenemende foto's</i>	
De belangrijkste regel bij landschapsfotografie	132
Prachtige landschapscomposities	133
De positie van de horizonlijn	134
Gebruik de knippers voor meer details	135
Zonsondergangen perfect fotograferen	136
Landschapsfoto's vragen om een onderwerp	137
Een tijdbesparende tip voor panorama's	138
Waarop stel je scherp bij landschapsfoto's?	139
De zeven hoofdzonden van landschapsfotografie	140
Een sterfilter nabootsen	141
Zoek wolken om de kleur vast te houden	142
Een natuurlijk grijsverloopfilter	143
Houd je apparatuur droog	144
Instant duotoonfoto's van landschappen	145
Watervallen fotograferen	146
Dieren fotograferen	147
Dierentuinfotografie	148
Stadsgezichten bij zonsopgang	149
Hoofdstuk 9	151
Reisfoto's nemen als een professional	
<i>Kom terug met foto's waar je echt trots op kunt zijn</i>	
Op reis is minder apparatuur meer	152
Mijn favoriete lenzen voor op reis	153
Afgezaagde onderwerpen fotograferen	154
Richt je op de details	155
Toeristen, auto's en andere zaken verbergen	156
Nog een truc om toeristen te verbergen	157
Zoom in om afleiding te verbergen	158
Ergens is hier een foto verstopt	159
Breng mensen in beeld, vooral kinderen en oude mensen	160
Vraag mensen te poseren	161
Huur een model (goedkoper dan je denkt)	162
Zoek felle, heldere kleuren	163
De kunst van het weglaten	164

Schieten en genieten	165
De truc voor nachtopnamen	166
Lichtsporen fotograferen	167
De maan toevoegen en details behouden	168
Vuurwerk fotograferen	169
Hoofdstuk 10	171
Andere onderwerpen fotograferen	
<i>Tips voor andere dingen die we fotograferen</i>	
Fotografeer bloemen niet van bovenaf	172
Wacht niet op regen, boots het na!	173
HDR-afbeeldingen maken: het gereedschap	174
HDR-afbeeldingen maken: het basisidee	175
Je camera instellen op bracketing	176
Wat ze je niet vertellen over HDR	177
Maak je eigen opnametafel	178
Het voordeel van smalle, hoge softboxes	179
Piepschuim gebruiken	180
Vergelijk het lcd-scherm met je beeldscherm	181
Hoeveel meer megapixels heb je nodig?	182
Afdrukken met professionele kwaliteit	183
Welk fotopapier gebruik je?	184
Het beeldscherm op de printer afstemmen	185
Minder verzadigd, uitgebleekt effect	186
Korreilig, verouderd effect	187
Hoofdstuk 11	189
Tips voor betere foto's	
<i>Trucs uit het veld voor nog betere resultaten</i>	
Welk merk camera moet je kopen?	190
Wis niet per ongeluk je geheugenkaarten	191
Problemen met de witbalans vermijden	192
Fotograferen in RAW, JPEG of TIFF	193
Waarom JPEG's er beter uitzien dan RAW-foto's	194
Een ezelsbruggetje dat problemen voorkomt	195
Het scherpestelpunt vergrendelen	196
Het scherpestelpunt verplaatsen	197
Het lcd-scherm van je camera gebruiken	198

Achteraf stofjes en vlekjes verwijderen	199
Wil je serieus overkomen? Ruim dan op	200
Spotmeting	201
Je camera-informatie beschermen tegen nieuwsgierige ogen	202
Maak bij weinig licht meerdere opnamen	203
Let op bij het gebruik van beeldinstellingen	204
Draai portret of automatische beeldrotatie of allebei?	205
Ruis verminderen van opnamen bij weinig licht	206
Waar mensen als eerste naar kijken in een foto	207

Hoofdstuk 12 209

Van telefooncamera naar spiegelreflex

Tips voor de kwaliteitsopnamen die je van een DSLR verwacht

De juiste manier om een camera vast te houden	210
Scherpstellen	211
Begin met deze opnamestand (hij is vertrouwd)	212
Je foto's bekijken	213
Lenzen verwisselen (en andere lensperikelen)	214
Hoe groot moet je geheugenkaart zijn?	215
Scherpe opnamen met automatische ISO	216
Een selfie maken	217
Waar bewaar je de camera?	218
Apps om je foto's mee te bewerken	219
Panorama's maken	220
HDR-opnamen maken	221
Een zachte, vage achtergrond krijgen	222
Met de ingebouwde flitser werken	223
Gebruik de zoeker (en niet het schermpje)	224
Gebruik de scènstanden	225
Video-opnamen maken	226
De belichting instellen	227
RAW of JPEG?	228
Begin buiten	229

Hoofdstuk 13	231
Tien dingen die ik graag had geweten	
<i>Toen ik met fotograferen begon</i>	
Nr. 1: Met een duurder fototoestel maak je niet altijd betere foto's	232
Nr. 2: Verscherp foto's achteraf	233
Nr. 3: Professionals maken veel slechte foto's	234
Nr. 4: Leer werken met de belichtingscorrectie	235
Nr. 5: Maak je niet druk om de handmatige stand	236
Nr. 6: Tegenwoordig moet je liggende foto's maken	237
Nr. 7: Niets maakt meer indruk dan een afdruk	238
Nr. 8: Negeer het histogram	239
Nr. 9: Ontdek wat voor fotograaf je bent	240
Nr. 10: Doe wat noodzakelijk is voor de foto's die je wilt maken	241
Nr. 11: Je hebt een portfolio nodig	242
Nr. 12: Lees geen fotografieboeken meer	243
Hoofdstuk 14	245
De hoofdingrediënten voor prachtfoto's	
<i>Eenvoudige recepten voor uitstekende resultaten</i>	
REGISTER	264

SLUITERTIJD. 1/15 SEC

DIAPHRAGMA. F/9

ISO. 100

BRANDPUNTSAFSTAND. 55 mm

FOTOGRAAF. SCOTT KELBY

Hoofdstuk 1

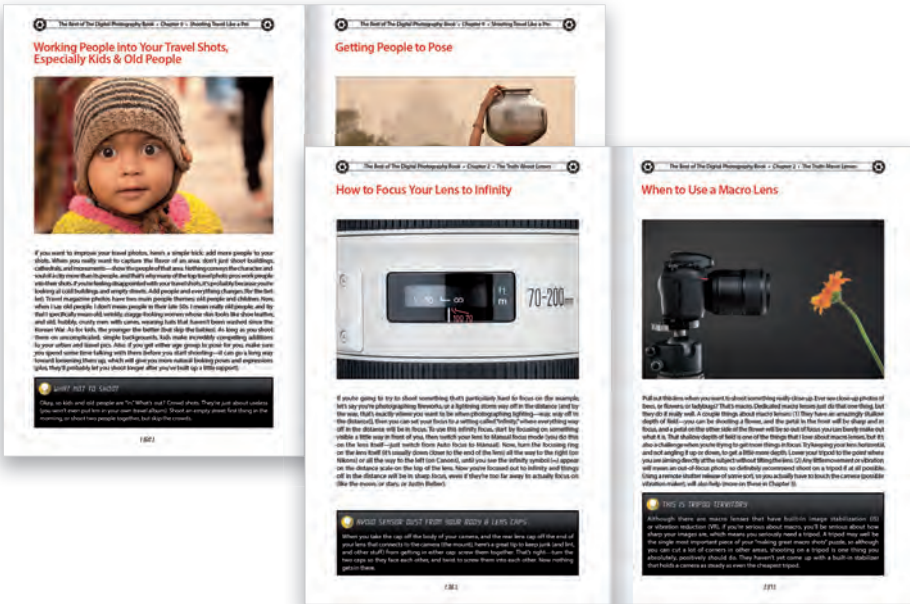
Flitsen als een professional

Je bent niet de enige die foto's met flits haat

Als je ooit een foto hebt gemaakt met de ingebouwde flitser van je camera, vraag je je waarschijnlijk af hoe fabrikanten die flitser zonder blikken of blozen als verkoopargument durven te gebruiken. Waarschijnlijk heeft het ermee te maken dat de term 'ingebouwde flitse' een door een reclamebureau bedachte marketingterm is. De oorspronkelijke, beter passende naam is 'de lelijkmaker'. Normaal gesproken moet je naar de pasfotoautomaat op het station voor fotografisch licht van deze kwaliteit. Maar gelukkig voor ons is er maar één druk op een knop nodig en pats! – fel, onfluteus, lelijk, verblindend licht recht in het gezicht van je model. Zeg nou zelf, kan het nog beter? Ja, dat kan. Je hoeft alleen maar de flitser van de camera af te halen. Dat is ook precies wat je zou willen doen als je die ingebouwde flitser voor het eerst gebruikt en ziet wat voor lichtkwaliteit dat oplevert. (En met 'kwaliteit' bedoel ik het absolute gebrek eraan.) Je zou die kleine flitser gewoon van je camera af willen rukken. (Ik ben toch niet de enige die dat heeft gedaan, of wel?) Ik denk eerlijk gezegd dat camerafabrikanten maar één reden hebben om camera's te voorzien van een ingebouwde flitse: de verkoopcijfers van externe flitsers oppeppen. Zodra je het resultaat van je ingebouwde flitser ziet, denk je: er moet toch iets beters zijn dan dit! Of misschien: ik heb vast iets verkeerd gedaan, of: mijn camera is kapot, of: deze camera is vast gestolen uit de pasfotoautomaat op het station. Dit hoofdstuk is voor iedereen die altijd al dacht dat er iets beters moest zijn en alleen nog maar wacht tot iemand ze vertelt wát, zodat ze weer plezier kunnen krijgen in het flitsen

Zeven dingen die je graag had geweten...

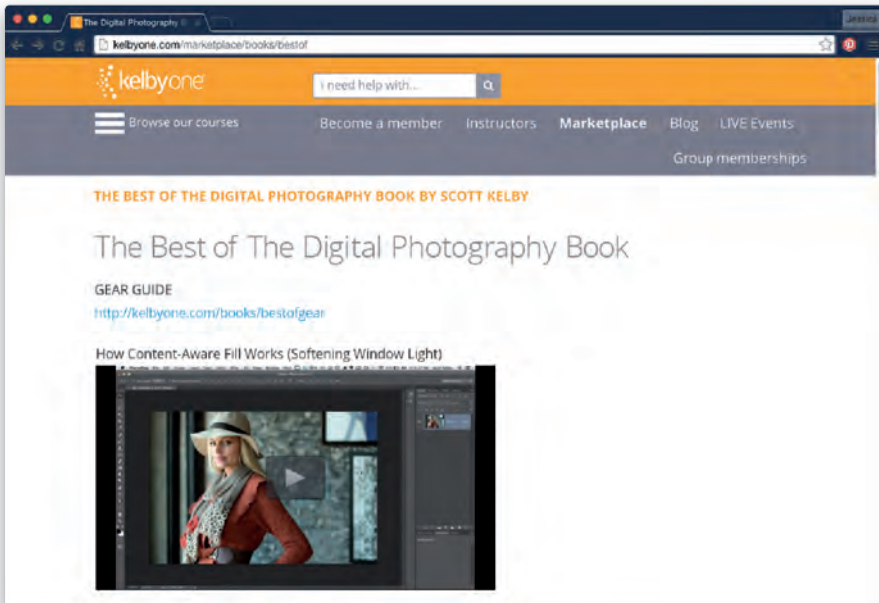

(1) Dit boek zit als volgt in elkaar: in feite we met elkaar op fotosessie. Ik geef je dezelfde adviezen en tips en deel dezelfde technieken met je die ik zelf door de jaren heen van top-fotografen heb geleerd. Maar als ik met een vriend op pad ben, sla ik al het technische geklets over. Dus als je me bijvoorbeeld vraagt: 'Hé Scott, ik wil dat het licht echt zacht en flatterend is. Hoe ver moet ik deze softbox dan naar achteren zetten?'; dan geef ik je geen lezing over belichtingstabellen of instellingen van je flitsjer. In het echt zou ik zeggen: 'Zet hem zo dicht mogelijk bij je onderwerp zonder dat hij zichtbaar is op de foto. Hoe dichterbij, hoe zachter en diffuser het licht wordt.' Kort en helder, precies wat je graag hebt.

(2) Onder aan de bladzijden vind je vaak extra tips. Soms hebben ze betrekking op de techniek die erboven beschreven staat. En soms moest ik gewoon de tip die ik met je wilde delen ergens kwijt. Ik raad je aan die tips onder aan de bladzijden in elk geval even door te lezen. Je weet maar nooit.

... voordat je dit boek las

(3) Soms moet je spullen kopen. Dit boek is niet bedoeld om je dingen aan te smeren, maar besef wel dat je voor professionele resultaten soms ook professionele accessoires nodig hebt. Ik krijg geen commissie of winstuitkeringen van de in dit boek genoemde bedrijven (helaas niet). Ik geef je eenvoudigweg precies hetzelfde advies als dat ik aan een vriend zou geven.

(4) Ik heb enkele video's met uitleg gemaakt. Somige fotobewerkingen op de computer zijn moeilijk met alleen tekst uit te leggen, dus heb ik enkele (Engelstalige) video's gemaakt die precies laten zien wat ik heb gedaan. Het is allemaal niet zo ingewikkeld; je kunt alles wat ik uitleg zelf doen door stap voor stap de instructies te volgen. Ik gebruik Lightroom veel (dit is mijn belangrijkste gereedschap), maar soms moet ik gebruikmaken van Photoshop (ook als je Photoshop Elements hebt, kun je bijna alles zelf doen wat ik in mijn video's uitleg). Gebruik je de plug-in Camera Raw van Photoshop (in plaats van Lightroom), dan is dat ook geen probleem, want bij Lightroom zit Camera Raw ingebouwd. Beide versies hebben dezelfde schuifregelaars op dezelfde plekken die precies hetzelfde doen. Ik heb speciaal voor dit boek een webpagina gemaakt met de video's en met links naar apparatuur die ik in het boek noem, allemaal voor jou, mijn schitterende, interessante lezer en nieuwe beste vriend van de hele wereld. Je vindt deze webpagina op <http://kelbyone.com/books/bestof> (maar sla eerst nog even de bladzijde om, want er zijn nog een paar belangrijke dingen die je moet weten.

Nog twee van zulke dingen

(5) Fotografeer je met een digitale spiegelreflexcamera van Sony, Olympus of Sigma, laat je dan niet ontmoedigen als je in dit boek een camera van Nikon of Canon ziet. Omdat de meeste mensen met Nikon of Canon werken, laat ik meestal een van deze twee zien (al gebruik ik tegenwoordig voornamelijk camera's en lenzen van Canon). Maak je geen zorgen als je een ander merk gebruikt. De meeste technieken in dit boek zijn van toepassing op alle merken digitale spiegelreflexcamera's en ook op veel digitale compactcamera's.

(6) WAARSCHUWING: De inleidingen aan het begin van elk hoofdstuk zijn bedoeld om even je gedachten te verzetten. Eerlijk gezegd hebben ze weinig te maken met de inhoud van het hoofdstuk. Ze hebben zelfs weinig te maken met wat dan ook. Maar het schrijven van deze absurde inleidinkjes is een soort traditie van me (ik doe het in al mijn boeken). Ben je een serieus type, sla ze dan alsjeblieft over. Ze zullen alleen maar op je zenuwen werken. Trouwens, als je deze inleidingen grappig vindt, is het goed om te weten dat ik er een compleet eBook van heb gemaakt met de titel *Buy This Book of Chapter Intros Even Though You Won't Learn Anything*. 100% van de winst gaat naar het weeshuis Springs of Hope in Kenia, dat volledig is gebouwd met donaties van lezers van mijn dagelijkse blog en van deelnemers aan mijn jaarlijkse Worldwide Photo Walk. Je vindt dit (Engelstalige) eBook bij Amazon (voor de Kindle) en in de iBook Store van Apple. Je beleeft er vast plezier aan (of hebt er een grondige hekel aan), maar in beide gevallen help je de wezen ermee, dus iedereen gaat erop vooruit.

Een laatste om het af te leren

(7) Vergeet niet dat dit een 'vertel me wat ik moet doen'-boek is. Ik geef je deze tips zoals ik ze een fotokameraad zou geven. Dit betekent dat ik je meestal vertel op welk knopje je moet drukken, welke instelling je verandert of waar je het licht neerzet, zonder verdere technische uitleg over het waarom. Ik ga ervan uit dat je een van die 'vertel me alles'-boeken over digitale fotografie of belichting aanschaf zodra er fantastische resultaten uit je camera rollen. Daarin lees je alles over 'chromatische aberratie', 'lensdiffractie' en 'hyperbrandpuntsafstand'. Ik hoop dat dit boek je passie voor fotografie aanwakkert en je helpt de resultaten te krijgen waar je altijd van droomde. Pak je apparatuur, we gaan op pad voor onze eerste fotosessie.

De ingebouwde flitser: gebruik hem als wapen

De ingebouwde flitser in je digitale camera is voor maar één ding goed: het meest vlakke, felle, onflatteuze licht geven dat de mensheid ooit heeft voortgebracht. Hier volgen enkele redenen om die flitser niet te gebruiken. (1) De ingebouwde flitser zelf (dat waar het licht uit komt) is erg, erg klein en hoe kleiner de lichtbron, hoe feller het licht is dat hij geeft. (2) Aangezien de flitser recht boven je lens zit, levert dat dezelfde lichtkwaliteit op als de lamp voor op de helm van een mijnwerker. (3) Een ingebouwde flitser levert bijna honderd procent zeker rode ogen in de foto op, want de flitser is dichtbij en direct boven de lens geplaatst. (4) Omdat de flits het onderwerp van voren, recht in het gezicht raakt, ziet het onderwerp er erg vlak en zonder diepte uit. (5) Je hebt nauwelijks invloed op het licht, waar het heen gaat en waar het terechtkomt. Het is een soort lichtgranaat. Dit zijn het soort zaken die verantwoordelijk zijn voor de teleurstelling van mensen die de met hun ingebouwde flitser gemaakte opnamen bekijken. Gebruik de ingebouwde flitser dan ook echt alleen maar als laatste redmiddel in wanhopige situaties. (Goed, als je buitenopnamen maakt, het onderwerp de zon in de rug heeft en je dus wat licht nodig hebt om het onderwerp meer dan alleen een silhouet te laten zijn, kan hij nuttig werk verrichten.) Maar wat moet je gebruiken? Dat staat op de volgende bladzijde.

VERMINDER HET VERMOGEN VAN DE INGEBOUWDE FLITSER

Bij veel camera's kun je het vermogen van de flitser aanpassen. Bij een Nikon-camera houd je de knop voor de flitsermodus ingedrukt, draai je aan de regelaar aan de voorkant van de camera tot je in het instelvenster een negatieve waarde ziet. Druk bij een Canon-camera op de knop ISO-snelheid/flitsbelichtingscompensatie, kijk boven in het lcd-scherm en draai het snelkeuzewiel tot je een negatieve waarde ziet.

De voordelen van een externe flitser

Verwacht je professionele resultaten van een flitser, dan heb je een externe flitser nodig (zoals die hierboven). Deze externe flitsers zijn om de volgende redenen zo geweldig:

- (a) Je kunt de flitser verschillende kanten op richten. (De ingebouwde flitser geeft alleen naar voren licht.)
- (b) Je kunt de flitser naar boven richten. (Dit is geweldig; later in dit hoofdstuk lees je waarom.)
- (c) Je kunt de flitser van je camera halen en zo met gericht licht fotograferen.
- (d) Zelfs bevestigd op de camera, staat hij verder van de lens en heb je minder kans op rode ogen.
- (e) Je hebt controle over het licht, een krachtigere flits en, nog belangrijker, betere lichtkwaliteit.

ALS JE NOG GEEN EXTERNE FLITSER HEBT

Nikon en Canon maken allebei uitstekende externe flitsers van professionele kwaliteit. Deze flitsers schuif je in het accessoireschoentje boven op de camera. Maar als je geen paar honderd euro voor een van de eenvoudigste flitsers van Nikon en Canon wilt neertellen, kijk dan eens naar de flitser Yongnuo YN-560 IV; die kost zo'n 90 euro. Deze flitser levert ook bijzonder goede resultaten.

Haal de flitser van je camera en verzacht het licht

Er zijn eigenlijk maar vier dingen die je kunt doen om meer uit je externe flitser te halen en de twee belangrijkste bespreken we hier. (1) Haal je flitser letterlijk van de camera. Dan kun je de flitser zo houden dat je onderwerp een stuk flatterer belicht wordt (dat heb je zo geleerd en er zijn verschillende manieren om dat te doen). (2) Je moet een manier zien te vinden om het licht van de flitser zachter en diffuser te maken, zodat het er mooier uitziet (en hiervoor bestaan ook verschillende manieren). Als je dat niet doet krijg je behoorlijk fel, hard en weinig flatteus licht af. Nu weet je wat de twee belangrijkste punten zijn waar we op ons gaan richten, ze zijn namelijk de sleutel tot geweldige uitziende flitsfoto's. Als je dit in je achterhoofd houdt (en niet teveel over alles nadenkt), dan wordt die flitsschoen op je camera een makkie. Ons doel is het flitslicht van de bovenkant van de camera te halen en het vervolgens zacht en mooi te maken. En daar gaat het in de rest van dit hoofdstuk over.

ZORG VOOR EEN RESERVEFLITSER

Heb je een betaalde fotografieopdracht, zorg er dan voor dat je een reserveflitser hebt, want als je eerste flitser het dan om de een of andere reden begeeft, heb je ten minste iets om op terug te vallen. Het is verstandig hetzelfde merk en model reserveflitser te gebruiken, want als je plotseling van flitser moet wisselen, hoef je dan halverweg de opnamen niet erachter zien te komen hoe hij werkt of welke instellingen het beste werken bij een vreemde flitser. Het is altijd beter niet voor verrassingen te komen staan.

Gebruik de ingebouwde flitser als trigger

Heeft je spiegelreflexcamera een ingebouwde flitser, dan kun je die zo configureren dat hij niet het onderwerp verlicht, maar in plaats hiervan een zwakke voorflits produceert die je grote externe hoofdflitser draadloos afvuurt (waardoor je je geen zorgen meer hoeft te maken dat je de synchronisatiekabel kwijtraakt of dat die kapot gaat. Je hoeft dan helemaal geen rekening meer te houden met kabels). Om dit te laten werken, moet je externe flitser die kleine voorflits van de cameraflitser wel kunnen 'zien' (dit type draadloze aansturing wordt dan ook wel met 'gezichtslijn' omschreven; ziet de externe flitser het licht van de voorflits niet, dan gaat hij niet af). Dit is allemaal geen enkel probleem tot de keer dat het heel, heel erg belangrijk is dat je flitser afgaat. Maar als je de bladzijde omslaat, lees je over een andere methode om de flitser draadloos aan te sturen.

DE INSTELLAMP VAN JE FLITSER GEBRUIKEN

De meeste externe flitsers hebben geen ingebouwde instellamp, maar je kunt wel een tijdelijke maken. Bij Canon-flitsers houd je de knop voor persoonlijke instellingen ingedrukt totdat je het icoontje op het lcd-scherm van je flitser ziet. Draai vervolgens met het instelwielje en selecteer de functie Modeling Flash (Fn 02). Op een Nikon-flitser druk je op de menuknop en blader je met het keuzewielje omlaag naar Flash/Modeling. Druk op OK, ga naar Modeling en druk weer op OK. Je laat de flitser afgaan met de testknop op de achterkant van de flitser.

De flitser draadloos afvuren

Je kunt je draadloze flitser probleemloos af laten gaan met een draadloze zender en ontvanger. Dit is de beste methode en natuurlijk ook de duurste. Het systeem bestaat uit twee onderdelen: (1) een draadloze zender, die je in het accessoireschoentje van de camera schuift en (2) een draadloze ontvanger die je op de hoofdflitser aansluit met een kleine kabel (die niet veel meer dan 10 cm lang is). Vroeger was deze apparatuur erg duur, maar tegenwoordig heb je al een betrouwbare set (met een zender en een ontvanger) voor zo'n 75 euro. Dat is spotgoedkoop, vergeleken met de prijs van ongeveer 400 euro die ze er enkele jaren geleden voor durfden te vragen. Het fraaie is dat dit systeem niet van een vrije gezichtslijn afhankelijk is. Het zijn echte radiozenders, dus je kunt ze neerzetten waar je ze nodig hebt, zelfs op een afstand van tientallen meters. Het nadeel is dat je wel nog steeds naar de flitser moet lopen om het flitsvermogen te verhogen of verlagen, al zijn er ook zenders waarop je het vermogen van de flitser kunt instellen. Maar daar betaal je natuurlijk extra voor.

Vertraag de sluitertijd voor meer achtergrond

Er zijn vier grote geheimen voor prachtig kwaliteitslicht en daarmee professioneel ogende resultaten met een externe flitser. Het eerste geheim ken je al, namelijk dat je door de flitser van je camera te halen gericht licht kunt creëren. Het tweede geheim is dat je de flitser zo kunt instellen dat het flitslicht opgaat in het al aanwezige licht, wat je een natuurlijkere achtergrond oplevert. Zonder deze techniek krijg je wat iedereen krijgt: de achtergrond achter het onderwerp wordt zwart, het onderwerp ziet er hard uit en de opname is belaberd. Precies datgene waardoor zoveel mensen een hekel hebben aan met flits gemaakte opnamen. De techniek die dit probleem oplost heet 'trage synchronisatie'. Wat je doet is de sluitertijd van de camera vertragen, zodat eerst het in de ruimte aanwezige licht kan binnenkomen en de flitser pas daarna het onderwerp belicht. Misschien klinkt dit ingewikkeld, maar het is ongelooflijk eenvoudig. Stel eerst de camera in op de programmamodus. Richt dan op het onderwerp en druk de ontspanknop half in, zodat de camera het licht meet. Kijk in je zoeker welk diafragma en welke sluitertijd de camera voor een goede belichting van het onderwerp heeft gekozen en onthoud die twee getallen. Schakel nu over naar de handmatige modus en stel daar die twee waarden in. Als je camera een sluitertijd van 1/60 seconde aangaf, zou je voor een trage synchronisatie een langere sluitertijd moeten kiezen, toch? Verlaag daarom de sluitertijd tot 1/15 seconde en maak de opname. Maak je geen zorgen, het onderwerp wordt niet onscherp, want de flits laat het bevriezen. Het zal je verbazen wat een langere sluitertijd voor effect heeft op de kwaliteit van met flits gemaakte foto's.